

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อการดูแลสุขภาพ

Factors Influencing the Use of Communication Technology of Older People in Community for Health Care

สุภาภรณ์ วรอรุณ (พย.ม.)¹ พิศิษฐ์ พลชนะ (ปร.ด.)²

Supaporn Voraroon (MSN), Pisit Poltana (Ph.D, RN)

อาคม โพธิ์สุวรรณ (ปร.ด.)³, อุมากร ใจยังยืน (พย.ม.)³

Akom Phosuwan (Ph.D, RN), Umakorn Jaiyungyuen (MSN)

Received: May 30, 2020

Revised: September 4, 2020

Accepted: September 7, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาอำนาจการทำนายของปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ปัจจัยการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุต่อการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารการดูแลสุขภาพ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้สูงอายุ จำนวน 338 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนามาจากแบบจำลอง Technology Acceptance Model(TAM) โดยผลการทดสอบความเชื่อมั่นในภาพรวมของทุกชุดแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง ($r = .85$) และใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยแบบเชิงชั้น (Hierarchical regression analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และปัจจัยการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร สามารถร่วมทำนายการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ได้ร้อยละ 88.56 ($Beta=.856$, $p<.001$) และปัจจัยด้านความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารสามารถร่วมทำนายการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ได้ร้อยละ 61.50 ($Beta=.615$, $p<.001$)

สรุปผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และปัจจัยการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารสามารถร่วมทำนายการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุได้

การนำผลการวิจัยไปใช้ พยาบาล หรือ บุคลากรทางด้านสาธารณสุข ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุ ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เหมาะกับบริบทของผู้สูงอายุในชุมชน

¹อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข
Lecturer, Boromarajonani College of Nursing, Suphanburi, Praboromrajchanok Institute,
Ministry of Public Health

Corresponding author: E-mail: voraroon.s@snc.ac.th

²ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

³อาจารย์วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

รวมทั้งสนับสนุนการอบรมวิชาการความรู้ให้กับผู้สูงอายุและผู้ดูแลในการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุใช้งานอุปกรณ์เทคโนโลยีด้านการสื่อสารต่าง ๆ ด้วยตัวของสูงอายุเองอย่างภาคภูมิใจ

คำสำคัญ: ผู้สูงอายุ เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร การดูแลสุขภาพ

Abstract

This study aimed to investigate the predictive factors influencing the use of communication technology in older people. The dependent variables were perceived benefits of using communication technology, perceived ease of using communication technology, attitudes about using communication technologies and intention to use communication technology among the elderly. A total of 338 elderly subjects participated in the study, and the instrumentation were questionnaires that was developed by using the Technology Acceptance Model (TAM). The reliability of this questionnaire was in high level ($r = .85$). A descriptive statistics and hierarchical regression analysis was used to analyze the data.

According to the findings, most elderly people used various kinds of communication technology to facilitate improved healthcare behaviors. Older people believed that perceived ease of using communication technology ($\text{Beta}=.856$, $p<.001$), and intention to use communication technology among the elderly ($\text{Beta}=.615$, $p<.001$), which can facilitate older people in improving their health behaviors.

In conclusions, the research results show the perceive benefits and the perceived ease of using communication technology can predict an intention to use communication technology in elderly healthcare. The Implication in this research will assist health care team to apply a communication technology to improve healthcare in appropriate situation such as training knowledge via mobile device or another communication media.

Keywords: Older people, Communication Technology, Health care

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

สังคมปัจจุบัน เป็นสังคมของพลเมืองดิจิทัล ที่บุคคลที่เกิดมาแล้วได้ใช้โทรศัพท์ชนิดสมาร์ตโฟน เป็นโทรศัพท์เครื่องแรก สามารถใช้งานเว็บไซต์หรือ ฤกษ์เพื่อการค้นหาสืบค้นข้อมูลรวมทั้งการใช้สื่อ ต่างๆโดยเริ่มตั้งแต่อายุน้อย (กฤตย์บุพพัช สารนอก

และปณิตา วรรณพิรุณ, 2561: 120-134) การนำ เทคโนโลยีมาใช้จึงเป็นสิ่งที่เริ่มเกิดขึ้นชินตาจาก สถานการณ์ของโรคระบาดโควิด-19 ในปัจจุบัน (WHO-COVID-19, 2020) ส่งผลต่อการปรับตัวของ คนในประเทศและต่างประเทศ ที่ต้องมีระยะห่างทาง สังคม (Social distancing) โดยการพึ่งพาสื่อและ

เทคโนโลยีมากขึ้นกว่าเดิมเกิดเทรนด์เทคโนโลยีที่จะมารองรับชีวิตวิถีใหม่หลังโควิดผ่านพ้นไป (New normal) จึงไม่สามารถปฏิเสธได้เลยว่า สื่อและเทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน

เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร (Communication Technology) ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในรูปแบบเทคโนโลยีเพื่อการแพร่ภาพและเสียง (Broadcast and Motion Picture Technology) การพิมพ์ (Print and Publishing Technology) คอมพิวเตอร์ (Computer Technology) การสื่อสารโทรคมนาคม (Telecommunication Technology) โดยเทคโนโลยีด้านการสื่อสารในปัจจุบันที่มีบทบาทสำคัญได้แก่ คอมพิวเตอร์โทรศัพท์อุปกรณ์ภาพและเสียงต่าง ๆ ทั้งนี้อุปกรณ์เหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายโดยเริ่มตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้สูงอายุโดยเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร สามารถมีพลังในการเปลี่ยนแปลงชีวิตของบุคคลให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตจนถึงวัยผู้สูงอายุ (Selwyn et al., 2003: 561-582)

การใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารจึงมีบทบาทที่สำคัญต่อการนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตทุกกลุ่มทุกวัย ทั้งนี้รวมถึงกลุ่มของผู้สูงอายุซึ่งเป็นกลุ่มที่มีแนวโน้มของจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในประเทศไทยและทั่วโลก (WHO, 2020) ตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 พ.ศ.2545-2564 (คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ, 2552) ได้ให้ความสำคัญต่อกลุ่มประชากรผู้สูงอายุ โดยมุ่งส่งเสริมในการนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพตนเอง หากผู้สูงอายุมีความเข้าใจและเข้าถึงเทคโนโลยีย่อมมีส่วนช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตโดยใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข (ภัทริกา วงศ์อนันต์นันท

และสรานันท์ อนุชน, 2561: 27-32) โดยพบว่า พฤติกรรมและการรับรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุร่วมด้วย (รุจิภา สินสมบูรณ์ทอง และสุวัชร วุฒิเสน, 2561: 359-368)

กลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในชนบทเป็นกลุ่มที่มีข้อจำกัดด้านการเข้าถึงเทคโนโลยี (Su et al., 2013: 525-532) จากการศึกษาของ จารุวรรณ พิมพ์คือ และสมาน ลอยฟ้า (2552: 79-88) พบว่าผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ใช้คอมพิวเตอร์และไม่ใช้อินเทอร์เน็ตไม่มีความรู้ความเข้าใจในการใช้อุปกรณ์และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์

การเลือกใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารของผู้สูงอายุในปัจจุบันพบว่ามีความแตกต่างกันออกไปได้แก่เพื่อต้องการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวบุตรหลานที่อยู่ไกล โดยใช้โทรศัพท์มือถือโทรศัพท์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเข้าถึงข้อมูลและสารสนเทศต่างๆที่สนใจเช่นสภาพภูมิอากาศข้อมูลเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพด้านการรักษา ซื้อสินค้าออนไลน์ เล่นเกมอื่น ๆ ฯลฯ (Reisenwitz et al., 2007: 406-418) โดยการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพตนเองของผู้สูงอายุ เป็นการนำอุปกรณ์การสื่อสารที่ผู้สูงอายุมีอยู่ได้แก่ โทรศัพท์ แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เหล่านี้ มาใช้ในการติดต่อสื่อสาร ค้นคว้าข้อมูลข่าวสาร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพของตนเองในกลุ่มผู้สูงอายุ

การใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเหล่านี้สามารถเห็นและสังเกตได้ แต่ในด้านการรับรู้ทัศนคติ สู่การตัดสินใจในการใช้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุ ควรได้รับการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีดังกล่าวข้างต้น

แนวคิดทฤษฎีการยอมรับและการใช้เทคโนโลยีเป็นการศึกษาถึงการที่บุคคลยอมรับและตัดสินใจใช้เทคโนโลยีพบว่าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ทฤษฎีการเชื่อมโยงระหว่างความเชื่อและทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม (Theory of Reasoned Action: TRA) ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ทฤษฎีที่ใช้สำหรับการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับจิตวิทยาเพื่อใช้สนับสนุนแรงจูงใจที่ใช้อธิบายถึงการแสดงพฤติกรรม (Motivational Model: MM) ทฤษฎีที่ศึกษาทางด้านพฤติกรรมซึ่งได้รับการพัฒนาและขยายมาจากทฤษฎี TRA (Theory of Planned Behavior: TPB) ทฤษฎีพื้นฐานทางสังคมที่ใช้ศึกษาเกี่ยวกับความหลากหลายของปัจจัยที่ใช้อธิบายถึงนวัตกรรมและใช้เป็นเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมในองค์กร (Innovation Diffusion Theory: IDT หรือ Diffusion of Innovations: DOI) ทฤษฎีด้านพฤติกรรมมนุษย์ที่พบว่าการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์นั้นเกิดจากอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมปัจจัยส่วนบุคคลและคุณสมบัติด้านพฤติกรรมส่วนตัว (Social Cognitive Theory: SCT) (Venkatesh et al., 2003: 425-478)

โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาในกลุ่มผู้สูงอายุที่มีการใช้และเกิดการยอมรับเทคโนโลยีต่าง ๆ อันได้แก่ โทรศัพท์ สมาร์ทโฟน แท็บเล็ต คอมพิวเตอร์ ฯลฯ โดยเทคโนโลยีด้านการสื่อสารดังกล่าวถูกนำมาเลือกใช้ในชีวิตประจำวันการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาการรับรู้ต่างๆของผู้สูงอายุที่ใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารว่าเกิดจากปัจจัยใด ผู้วิจัย

จึงเลือกใช้ทฤษฎีแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM)

ทฤษฎีแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) เป็นการพยากรณ์ยอมรับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้ประโยชน์ที่จะได้รับและความง่ายในใช้งานซึ่งสรุปได้ว่าทั้งสองปัจจัยจะก่อให้เกิดพฤติกรรมในการสนใจที่จะใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้มีการนำมาใช้และยอมรับในเทคโนโลยีสอดคล้องกับการศึกษาของเฉลิมศักดิ์ บุญประเสริฐ (2560) ที่พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันไลน์ในกลุ่มผู้สูงอายุ ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ถึงประโยชน์ของแอปพลิเคชันไลน์เพราะช่วยให้ผู้สูงอายุได้พูดคุยและสื่อสารกับผู้อื่นได้ง่ายขึ้นและปัจจัยความสะดวกสบายในการใช้งานของโปรแกรม สำหรับปัจจัยในด้านทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารแพนและจอร์แดน-มาร์ช (Pan & Jordan-Marsh, 2010: 1111-1119) ศึกษาการใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตของผู้สูงอายุชาวจีนโดยใช้แบบจำลอง Technology Acceptance Model (TAM) พบว่าทัศนคติด้านบวกในด้านประโยชน์ความง่ายและปัจจัยทางด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสนใจอยากใช้มีผลต่อความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุ และจากการศึกษาของอะซองกู และคณะ (Asongu, Nwachukwu, & Aziz., 2018: 81-110) พบว่าแบบจำลอง Technology Acceptance Model (TAM) สามารถนำมาใช้ในการศึกษาการยอมรับ

เทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือเพื่อการดูแลสุขภาพ (mobile healthcare technology acceptance model) ในกลุ่มผู้สูงอายุได้

สถานการณ์ของผู้สูงอายุในชุมชนของ จังหวัดสุพรรณบุรี มีแนวโน้มประชากรผู้สูงอายุ เพิ่มขึ้นทุกปี (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี , 2562) โดยพบว่าผู้สูงอายุและผู้ดูแลยังขาดการ ติดต่อสื่อสารด้านการดูแลสุขภาพที่ทั่วถึงกับบุคลากร ทางสุขภาพที่เกี่ยวข้องในชุมชน ซึ่งมีผลทำให้ขาดการ รับบริการด้านการดูแลสุขภาพที่ครบถ้วนและ ครอบคลุม (Voraroon, Meebunmak, Enmarker, & Hellzén, 2017: 318-320) ประเด็นดังกล่าวจึงเป็น ประเด็นที่กลุ่มผู้สูงอายุผู้ดูแล และผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ ต้องการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา โดยการนำ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาใช้ในการดูแลสุขภาพ ของกลุ่มผู้สูงอายุในพื้นที่ให้สอดคล้องกับบริบทของ การดำเนินชีวิตประจำวันของกลุ่มผู้สูงอายุ และ บูรณาการความทันสมัยของการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้ สอดคล้องในปัจจุบัน แต่ก่อนที่จะนำเทคโนโลยีเพื่อ การสื่อสารนี้มาใช้ได้นั้น จำเป็นต้องศึกษาถึงปัจจัยที่มี อิทธิพลต่อการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของ ผู้สูงอายุในพื้นที่ดังกล่าวก่อน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาในประเด็น ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพ ของผู้สูงอายุโดยผลการวิจัยดังกล่าวจะสามารถ นำมาใช้เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีการนำเทคโนโลยี

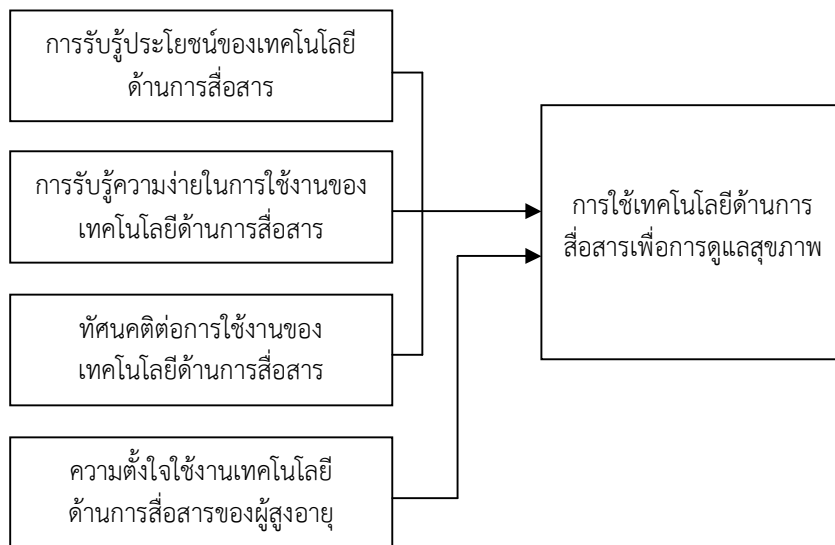
มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เหมาะกับบริบทของ ผู้สูงอายุในชุมชน อันจะเกิดประโยชน์ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในพื้นที่ให้เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายของปัจจัยการ รับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารปัจจัย ด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยี ด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานของ เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านความตั้งใจ ใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุ ต่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยที่เน้น ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้ เพื่อการดูแลสุขภาพในกลุ่มผู้สูงอายุโดยผู้วิจัยได้ใช้ ทฤษฎีแบบจำลอง การยอมรับ เทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ของ เดวิสและคณะ (Davis et al., 1989: 982-1003) มาทำการศึกษาการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้าน การสื่อสาร การรับรู้ความง่ายในการใช้งานของ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารทัศนคติต่อการใช้งานของ เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และด้านความตั้งใจใช้ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุต่อการ ใช้ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพแสดง ตามกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ประยุกต์ใช้ตามกรอบแนวคิด The Technology Acceptance Model ของเดวิสและคณะ (Davis et al., 1989: 982-1003)

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีเพื่อศึกษาอำนาจการทำนายของปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และปัจจัยด้านความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุ ต่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชนประชากรคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในชุมชนชนบทจำนวน 1 ตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1,491 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970: 607-610) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 306 คน เพื่อป้องกันการไม่ได้รับคืนกลับของแบบสอบถาม (Polit & Hungler, 1999: 427) จึงแจกแบบสอบถามที่จำนวน 350 ฉบับ และได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา

จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน การคัดเลือกใช้วิธีการสุ่มโดยการจับฉลาก เลือกรายชื่อตำบลที่เป็นพื้นที่ชนบททั้งหมดของจังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 1 รายชื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาต่อยอดจากแบบจำลอง Technology Acceptance Model (TAM) ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไปการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารและความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุต่อการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านใช้เกณฑ์ตัดสินความเห็นพ้อง 2 ใน 3 ท่านและหาค่าดัชนีความตรงเนื้อหาของแบบสอบถามรวมทั้ง

ฉบับ (CVI) เท่ากับ 0.87 หลังจากผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณาแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรที่ศึกษาจำนวน 30 คนในการตรวจสอบภาษาความเข้าใจในการตอบคำถามทั้งฉบับ

ผู้วิจัยตรวจสอบความคงที่ของแบบสอบถามตามตัวแปรที่ทำการศึกษา และนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1990: 202-204) โดยข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการในส่วนของ การใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุใช้วิธีหาความเชื่อมั่นโดยวิธีการ (test-retest) วัดกลุ่มตัวอย่างเดียวกัน 2 ครั้ง โดยเว้นระยะเวลากันนาน 2 สัปดาห์ มาหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กันแบบเพียร์สัน (Polit&Hungler, 1999: 427)

ผลการทดสอบความเชื่อมั่นในภาพรวมของทุกชุดแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นระดับสูง ($r = .85$) โดยจำแนกผลการทดสอบความเชื่อมั่นดังนี้แบบสอบถามการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารจำนวน 15 ข้อ มีความเชื่อมั่นระดับสูง ($r = .87$) แบบสอบถามการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารจำนวน 15 ข้อ มีความเชื่อมั่นระดับสูง ($r = .83$) แบบสอบถามทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารจำนวน 15 ข้อ มีความเชื่อมั่นระดับสูง ($r = .85$) แบบสอบถามความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุ จำนวน 15 ข้อ มีความเชื่อมั่นระดับสูง ($r = .87$) แบบสอบถามการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพ หาคความเชื่อมั่นโดยทดสอบซ้ำ (test-retest) ใน 2 สัปดาห์ ได้ค่า

สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น .95 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์และโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยแบบเชิงชั้น (hierarchical regression analysis) โดยสมการแรกผู้วิจัยต้องการศึกษาด้านปัจจัยด้านการรับรู้ต่าง ๆ ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์การรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร กับการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ จากนั้นผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงปัจจัยด้านความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ว่าสามารถรวมทำนายการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุร่วมกับปัจจัยการรับรู้ในสมการแรกเพิ่มขึ้นหรือไม่ จึงเข้าสู่สมการที่สองโดยเพิ่มตัวแปรปัจจัยด้านความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเข้าสู่สมการที่สองตามกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ (ภาพที่ 1)

จริยธรรมการวิจัย

การศึกษานี้ได้ผ่านการตรวจสอบและรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี (IRB:SNC-11-2556)

ผลการวิจัย

การศึกษาพบว่าลักษณะกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 67.80 มีอายุเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 71.77 ปี ในส่วนประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารพบว่ากลุ่มตัวอย่าง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเท่ากับ 13.37 ปี ($SD=0.38$) น้อยที่สุดเท่ากับ 12.00 ปี มากที่สุดเท่ากับ 15.00 ปี ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุดของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ ประสบการณ์การใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร (n = 338)

ลักษณะ	$\bar{X}$	S.D.	Min	Max.
อายุ (ปี)	71.77	60.00	60.00	95.00
ประสบการณ์ ในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร	13.37	1.14	12.00	15.00

ด้านการนำเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาใช้ในการดูแลสุขภาพตนเองตนเองของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือการใช้เพื่อการสืบค้นหาข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ การนัด หรือโทรปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข การดูแลสุขภาพตนเองอื่น ๆ โดยช่วงอายุที่มีการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อนำมาดูแลสุขภาพตัวเอง มากสุดอยู่ในช่วงอายุ 60 – 65 ปี รองลงมา 66 – 70 ปี และน้อยสุดคือช่วงอายุ 80 ปี ขึ้นไป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเชิงพรรณนาด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$, $SD=0.47$) ด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.30$, $SD=0.59$) ด้านทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, $SD=0.54$) ด้านความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุ ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.20$, $SD=0.70$) และการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างในรอบ 1 ปี พบว่ามีการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุร้อยละ 91.70 และไม่ใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารร้อยละ 8.30 โดยมากที่สุดอยู่ช่วง 1-3 วัน/เดือน ร้อยละ 45.50 รองลงมา ใช้ 1 วัน/3 เดือน ร้อยละ 34.50 และการเลือกนำมาใช้ใน

การดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ พบว่ามีการใช้โทรศัพท์มือถือมากที่สุด ร้อยละ 82.00

ส่วนที่ 2 ความสัมพันธ์และอำนาจการทำนายระหว่างปัจจัยต่างๆ กับการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

เข้าสมการตัวแปรออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 (model 1) ปัจจัยการรับรู้

ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารปัจจัยด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร กับการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ

ขั้นตอนที่ 2 (model 2) จากผลการ

วิเคราะห์พบว่า ขั้นตอนที่ 1 (model1) ได้แก่ ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร สามารถร่วมทำนายการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ .741 โดยมีความแปรปรวนร่วมกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ 74.10 เมื่อพิจารณาค่า

สัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) ปัจจัยการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร (Beta=.856, $p<.001$) ขั้นตอนที่ 2 (model 2) ได้เพิ่มปัจจัยความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุเข้าสมการวิเคราะห์การถดถอย พบว่าสามารถร่วมทำนายการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อใช้ในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ($p<.001$) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ เท่ากับ .500 โดยมีความแปรปรวนร่วมกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ร้อยละ 50.00 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่าตัวพยากรณ์ที่มีค่า Beta สูงสุด คือ ปัจจัยด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร (Beta=.856, $p<.001$) รองลงมาปัจจัยความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุ (Beta=.615,

$p<.001$) อีกทั้งยังพบว่าเมื่อนำปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร และทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร เข้าสมการร่วมกับปัจจัยความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุพบว่ามีความแปรปรวนร่วมกันลดลง ร้อยละ 25.90 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย เท่ากับ ± 20.61 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานคือ

การใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ = .856 (การรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร) + .615 (ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุ)

สามารถอธิบายในตารางที่ 2 และตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวพยากรณ์ที่ได้เข้าสู่สมการถดถอยกับการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุลำดับการพยากรณ์ (R^2) และค่าอำนาจการพยากรณ์ที่เพิ่มขึ้น (R^2 change)

ตัวแปรพยากรณ์	R	R^2	F of Equation	R^2 change	Betas	
					Step 1	Step 2
Model 1						
การรับรู้ประโยชน์					-.009	.000
การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน					.856***	.515***
ทัศนคติต่อการใช้งาน	.861	.741	24.94***	.741	-.016	.000
Model 2						
ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร	1.00	.500	25.24***	.259		.615***

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta)

ตัวพยากรณ์	B	S.E.	β	t	p-value
constant	.445	.175	-	2.534	.012
การรับรู้ประโยชน์	-.100	.042	-.009	-.237	.813
การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน	.830	.029	.856	28.64	.000
ทัศนคติต่อการใช้งาน	-.017	.039	-.016	-.431	.667
ความตั้งใจใช้เทคโนโลยีและการสื่อสาร	.500	.000	.615	2974	.000

*p < .05, **p < .01, ***p < .001

อภิปรายผล

1. ปัจจัยด้านการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ($R = -.210$, $p < .01$) ทั้งนี้การรับรู้ถึงประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีหมายถึงทัศนคติ ความคิดความเชื่อของบุคคลที่มีต่อการใช้เทคโนโลยี (Davis et al., 1989: 982-1003) แต่เนื่องจากผู้สูงอายุในชุมชน ถึงแม้จะมีการรับรู้ประโยชน์ของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร แต่ผู้สูงอายุไม่ได้มีพฤติกรรมการใช้อุปกรณ์สื่อสารต่าง ๆ ในทางการดูแลสุขภาพตามการรับรู้ประโยชน์ที่เพิ่มขึ้น อันเนื่องจากผู้สูงอายุยังรับรู้ว่าคุณสมบัติเทคโนโลยีมีความยากที่จะใช้ ส่งผลต่อความคิดและพฤติกรรมในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารในทางลบ ทั้งนี้ผลการศึกษาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหยางและจอลลี่ (Yang and Jolly, 2008: 272-280) ที่ศึกษาการใช้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุในรุ่นเบบี้บูม (Baby Boomers) ผลวิจัยพบว่าผู้สูงอายุมีทัศนคติด้านการใช้งานอุปกรณ์ว่ามีความยากแต่กลุ่มนี้กลับเล็งเห็นประโยชน์ของบริการมากกว่ากลุ่มเจนเอ็กซ์ (genXers) จึงเป็น

สาเหตุที่ทำให้คนในรุ่นเบบี้บูม (Baby Boomers) ตัดสินใจเลือกใช้อุปกรณ์เทคโนโลยี

2. ปัจจัยด้านการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ($R = .660$, $p < .01$) และร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีด้านการการรับรู้ความง่ายต่อการใช้งานเทคโนโลยีด้านสื่อสารมาใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชน การที่ผู้สูงอายุได้รับรู้ว่าคุณสมบัติ เทคโนโลยีด้านการสื่อสารมีการใช้งานที่ง่ายต่อการเข้าถึง ย่อมมีระดับการมีการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น (Davis et al., 1989: 982-1003) สอดคล้องกับการศึกษาของแพนและจอร์แดน-มาร์ช (Pan & Jordan-Marsh, 2010: 1111-1119) ศึกษาการใช้อินเทอร์เน็ตของผู้สูงอายุชาวจีนโดยอ้างอิงแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี Technology Acceptance Model: TAM) อธิบายถึงปัจจัยเชื่อมโยงกับการใช้อินเทอร์เน็ตโดยปัจจัยด้านความง่ายและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสนใจอยากใช้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุ สอดคล้องกับพรเพ็ญ จันทรา และ

วัชรวลี ตั้งคุปตานนท์ (2555) ศึกษาปัจจัยที่สร้างการยอมรับภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในการใช้งานเว็บไซต์ของผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดสงขลาบนพื้นฐานแนวคิดแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (TAM) พบว่าการรับรู้ความง่ายมีผลต่อการยอมรับและใช้งานเว็บไซต์ของผู้สูงอายุ โดยกระบวนการให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้สูงอายุ ต่อการสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยี โดยครอบครัวให้ความสนใจอย่างใกล้ชิด ร่วมกับการพิจารณาส่งเสริมประโยชน์และความสะดวกในการใช้งานเทคโนโลยีต่าง ๆ ส่งผลให้มีความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวตามมาในกลุ่มผู้สูงอายุ (Portz et al., 2019: e11604)

3. ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงผกผันกับพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ($R=-.167, p<.01$) ผลการศึกษาดังกล่าวไม่สอดคล้องกับ เดสเจอร์ดี (Dastjerdi, 2016: 73-80) ที่พบว่าทัศนคติต่อการใช้เทคโนโลยีมีความสัมพันธ์กับการใช้ ICT นอกจากนี้จากการศึกษาของศศิจันทร์ ปัญจทวี (2560) ศึกษาทัศนคติต่อการใช้งานของเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยที่ได้ไม่ยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทัศนคติต่อการใช้งานของระบบสารสนเทศไม่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศหรือไม่แตกต่างกันทางสถิติทั้งนี้ผลการวิจัยอภิปรายได้ว่าการที่ผู้สูงอายุมีทัศนคติที่ดีต่อการใช้เทคโนโลยีต่อการสื่อสาร เนื่องจากผู้สูงอายุมีการรับรู้ประโยชน์จากการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการดูแลสุขภาพและการนำมาใช้เพื่อเอื้อต่อการดำรงชีวิตประจำวัน แต่ความเป็นจริงสิ่งนี้ไม่ได้หมายถึงการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุ เนื่องจากผู้สูงอายุมีข้อจำกัดในด้านความยากในการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดซื้อ

หา และการเข้าถึงข้อมูลเว็บไซต์ต่าง ๆ ดังนั้น ย่อมมีผลต่อทัศนคติต่อการใช้งาน แม้ว่าผู้สูงอายุจะมีทัศนคติที่ดี แต่หากมีข้อจำกัดหลายๆ ด้าน ย่อมไม่ส่งผลต่อการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้สูงอายุ

4. ปัจจัยด้านความตั้งใจใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารของผู้สูงอายุ มีความสัมพันธ์ทางบวก พฤติกรรมกับการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุ ($R=.704, p<.01$) และสามารถทำนายพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาใช้ในการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุการมีความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารสอดคล้องกับการศึกษาของพีคและคณะ (Peek et al., 2014: 235-248) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับในการใช้เทคโนโลยีของผู้สูงอายุ และสอดคล้องกับการศึกษาของคิมและคณะ (Kim et al., 2016: 147-157) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการใช้เทคโนโลยีในการใช้การสื่อสารโดยโทรศัพท์มือถือในกลุ่มผู้สูงอายุพบว่าปัจจัยด้านความตั้งใจมีผลต่อพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีของกลุ่มผู้สูงอายุ นอกจากนี้ปัจจัยด้านความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการดูแลสุขภาพ สามารถทำให้ระบบการดูแลสุขภาพทางการแพทย์ประสบความสำเร็จโดยผู้สูงอายุในได้วัน จำนวน 338 คน ที่เข้าร่วมเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย มีความตั้งใจในการดูแลตนเองโดยใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือเข้ามาช่วยในการดูแล โดยตัวผู้สูงอายุมีความรู้ในการใช้อุปกรณ์เป็นอย่างดี ทำให้สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยเพื่อช่วยในการดูแลสุขภาพของตนเอง โดยความสำเร็จทางการแพทย์ไม่เพียงขึ้นอยู่กับตัวเทคโนโลยีเท่านั้นแต่ยังขึ้นอยู่กับกรยอมรับเทคโนโลยีความตั้งใจและการยอมรับเทคโนโลยีการดูแลสุขภาพ โดยตัวผู้สูงอายุเองจะเป็นผู้ที่มี

ความสำคัญต่อการตัดสินใจใช้เทคโนโลยี (Asongu, Nwachukwu, & Aziz, 2018: 81-110) สอดคล้องกับการศึกษาในด้านปัจจัยความต้องการในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการดูแลสุขภาพจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในประเทศจีน ที่พบว่าผู้สูงอายุมีการใช้และยอมรับเทคโนโลยีแบบ Telehealth systems โดยเกิดจากความต้องการในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุเอง (Zhou et al., 2019: 118-127)

ข้อเสนอแนะด้านการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยการรับรู้ประโยชน์และปัจจัยการรับรู้ความง่ายในการใช้งานของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารสามารถร่วมทำนายการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสารการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุได้ ทั้งนี้ผลการวิจัยดังกล่าวสามารถนำมาวางแผนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ดังนี้

1. ผู้ที่เกี่ยวข้อง อันได้แก่ พยาบาล หรือบุคลากรทางด้านสาธารณสุข และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพควรส่งเสริมใช้วิธีกระตุ้นเสริมแรงให้ผู้สูงอายุมีความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีด้านการสื่อสาร ควบคู่ไปกับการอบรมความรู้แก่ผู้สูงอายุ
2. ผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาจากอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ผู้สูงอายุมีติดอยู่แล้ว เช่น โทรศัพท์มือถือ นำมาประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง การใช้อุปกรณ์ที่เป็นเทคโนโลยีเดิม จะทำให้ผู้สูงอายุมีความคุ้นเคยต่อการใช้อุปกรณ์ เกิดความมั่นใจในด้านความง่าย ไม่ยุ่งยาก และประหยัดงบประมาณ ไม่จำเป็นต้องไปหาซื้อเพิ่มเติมทั้งนี้การให้ความรู้จะมีการเสริมแรงเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้เกิดความภาคภูมิใจ และส่งผลให้เกิดการใช้งานที่ต่อเนื่องร่วมด้วย แต่หากเป็นอุปกรณ์ใหม่อาจมีระบบ

และกลไกในการวางแผนช่วยเหลือด้านการใช้งาน เพื่อให้ผู้สูงอายุสะดวกและง่ายต่อการใช้งาน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤตย์พัช สารนอก และปณิดา วรณพิรุณ. (2561). การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต ออฟฟอเวอร์ริง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบกวีวันตภาพสำหรับพลเมืองดิจิทัล. *วารสารสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี*, 7(1), 120-134.
- คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ. (2552). *แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552*. กรุงเทพฯ: กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- จารุวรรณ พิมพิค้อ และสมาน ลอยฟ้า. (2552). *การใช้และความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครขอนแก่น*. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เฉลิมศักดิ์ บุญประเสริฐ. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้แอปพลิเคชันไลน์ของผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
- พรเพ็ญ จันทรา และวัชรวิไล ตั้งคุปตานนท์. (2555). *ปัจจัยที่สร้างการยอมรับภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมในการใช้งานเว็บไซต์ของผู้สูงอายุ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ภัทริกา วงศ์อนันต์นันท์ และสรานันท์ อนุชน. (2561). *เทคโนโลยีสารสนเทศต่อสังคมผู้สูงอายุ*. *Information Technology for Aging Society*. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 19(3), 27-32.

- รุจิภา สันสมบุรณ์ทอง และสุวพัชร วุฒิเสน. (2561). พฤติกรรมและการรับรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร. ใน *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 5 ประจำปี 2561 (5th NMCCON 2018)*, (น.359-368).วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2561 ณ วิทยาลัยนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา.
- ศศิจันทร์ ปัญจทวี. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศกรณีศึกษา สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่ รายงานการค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ,มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสุพรรณบุรี. (2562). สถิติประชากรผู้สูงอายุ จังหวัดสุพรรณบุรีปี พ.ศ. 2542- พ.ศ.2561.Retrieved from http://www.spo.moph.go.th/web/dplan/index.php?option=com_content&view=article&id=159:2561-2&catid=11&Itemid=256
- Asongu, S. A., Nwachukwu, J. C., & Aziz, A.(2018). Determinants of Mobile Phone Penetration: Panel Threshold Evidence from Sub-Saharan Africa. *Journal of Global Information Technology Management*,21(2), 81-110.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.).NewYork: Harper & Row.
- Dastjerdi, N. B. (2016). *Factors Affecting ICT Adoption among Distance Education Students based on the Technology Acceptance Model A Case Study at a Distance Education University in Iran*. *International Education studies*,9(2):73-80
- Davis, F. D., Bagozzi R. P., &Warshaw, P. R. (1989). User Acceptance of Computer Technology: A Comparison of Two Theoretical Models. *Management Science*,35(8), 982-1003.
- Kim, S., Gajos, K. Z., Muller, M., & Grosz, B. J. (2016). *Acceptance of Mobile Technology by Older Adults:A Preliminary Study*. In *Proceeding of 18th International Conference on Human-Computer Interaction with Mobile Devices and Services* (pp. 147-157).
- Krejcie, R. V.,& Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Pan, S.,& Jordan-Marsh,M. (2010). Internet use intention and adoption among Chinese older adults: From the expanded technology acceptance model perspective. *Computers in Human Behavior*, 26(5), 1111-1119.
- Peek, S. T., Wouters, E. J., Van Hoof, J., Luijkx, K. G., Boeije, H. R., &Vrijhoef, H. J. (2014). Factors influencing acceptance of technology for aging in place: A systematic Review. *International Journal of Medical Informatics*, 83(4), 235-248.
- Polit, D. F., & Hungler, B. P. (1999). *Nursing research: Principles and methods* (6th ed.).Philadelphia: J.B. Lippincott.
- Portz, J. D., Bayliss, E. A., Bull, S., Boxer, R. S., Bekelman, D. B., Gleason, K., &Czaja, S. (2019). Using the technology acceptance model to explore user experience, intent to use, and use behavior of a patient portal among older adults with multiple chronic conditions: descriptive qualitative study. *Journal of medical Internet research*, 21(4), e11604.

- Reisenwitz, T., Iyer, R., Kuhlmeier, D.B.& Eastman,J.K. (2007). The elderly's internet usage:anupdated look. *Journal of ConsumerMarketing* 24(7),406-418.
- Selwyn, N., Gorard, S., Furlong, J.,& Madden, L. (2003). Older adults' use of information and communications technology in everyday life. *Aging &Socieity*,23(5), 561-582.
- Su, S. P., Tsai, C. H., & Hsu, W. L. (2013). Extending the TAM Model to Explore the Factors Affecting Intention to Use Telecare Systems. *Journal of Computers*, 8(2), 525-532.
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., &Davis, F. D.(2003).User acceptance of informationtechnology: Towardunified view.*MIS Quarterly*, 27(3), 425-478.
- Voraroorn, S., Meebunmak, Y., Enmarker, I.,& Hellzén, O. (2017). Shareholding Networks for Care in Rural Thailand: Experiences of Older Persons and Their Family Members. *Open Journal of Nursing*, 7, 318-330.DOI: 10.4236/ojn.2017.72026.
- World Health Organization. (2020). *COVID-19 – WHO Thailand Situation Reports*. Situation reports. World Health Organization.Retrieved from <https://www.who.int/thailand/emergencies/novel-coronavirus-2019/situation-reports>
- _____. (2020). *Ageing and health; A rapidly changing world*. Situation reports. World Health Organization.Retrieved from https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/186463/9789240694811_eng.pdf?sequence=1
- Yang, K. and Jolly, L.D. (2008). Age cohort analysis in adoption of mobile data services: genXers versus baby boomers. *Journal of Consumer Marketing*, 25(5),272-280.
- Zhou, M., Zhao, L., Kong, N., Campy, K. S., Qu, S., & Wang, S. (2019). Factors influencing behavior intentions to telehealth by Chinese elderly: An extended TAM model. *International journal of medical informatics*, 126(June), 118-127.